

MARZANO RESEARCH

Wat leerlingen nodig hebben om betrokken te kunnen zijn

Als leerlingen betrokken zijn bij de lesstof, nemen ze deze beter op, zijn ze enthousiaster en willen ze meer leren. Dat is de theorie. Maar hoe werkt het in de praktijk om leerlingen meer betrokken te krijgen? Dr. Tammy Heflebower is toptrainer van Marzano Research en medeauteur van het boek *Betrokkenheid!* Zij komt naar Nederland om op 25 januari 2018 een masterclass over leerlingbetrokkenheid te geven. *PO Management* sprak alvast met haar.

Tijdens de Masterclass *Betrokkenheid* onthult dr. Tammy Heflebower de geheimen van betrokkenheid: deelnemers krijgen effectieve strategieën om betrokkenheid te realiseren. Alle tips komen uit de koker van Marzano's Researchinstituut, ze zijn gebaseerd op onderzoek naar wat werkt op school.

Als leerlingen zich betrokken voelen bij wat er aangeboden wordt en bij de activiteiten waarmee ze bezig zijn, ben je al een eind op weg naar goed onderwijs. Tammy Heflebower: 'Van nature zijn alle mensen nieuwsgierig. Vooral als we jong zijn. We willen van alles weten over onze wereld, we vragen bij alles waarom iets zo is.' Toch neemt die eigenschap snel af al als kinderen ouder worden. Het is aan leraren om het vuurtje van nieuwsgierigheid bij het leren brandend te houden. Maar hoe doe je dat? Een kwestie van het aanpassen van je strategieën, stelt Heflebower. 'We zijn er zo op gericht om onze lesstof te delen, dat we bijna vergeten dat niet alle leerlingen daarin geïnteresseerd zijn. Bedenk daarom dat je niet alleen tegen leerlingen wilt praten, maar dat je ze wilt helpen om informatie te gebruiken en er vragen over te stellen, om er zich een mening over te vormen.'

Volgens Heflebower vraagt leerlingbetrokkenheid altijd tijd en aandacht. 'Ik geloof er sterk in dat als je veel kennis hebt maar die niet op een interessante manier kunt overbrengen, de infor-

matie niet wordt opgenomen. Iedereen weet dat als je ergens geboeid door bent, je deze informatie veel beter kunt onthouden. Dat aspect is heel belangrijk in de leercyclus.'

VIER ESSENTIËLE VRAGEN

Uit onderzoek blijkt dat iemand betrokken is als hij positief kan antwoorden op de volgende vragen die hij zichzelf stelt: Hoe voel ik me? Ben ik geïnteresseerd? Is dit belangrijk? En: Kan ik dit?

Bij de eerste vraag 'Hoe voel ik me?' gaat het om emoties: negatieve emoties zorgen dat we minder snel geneigd zijn om ons bezig te houden met nieuwe activiteiten en uitdagingen. Een van de aspecten die een belangrijke rol spelen bij het beïnvloeden van de emoties is het energieniveau van de leerlingen. Een levendig tempo houdt het energieniveau hoog. Een tweede belangrijk aspect is een positieve houding van de leraar. Tot slot is de mate waarin leerlingen zich geaccepteerd voelen belangrijk. De band met klasgenoten is

Dr. Tammy Heflebower
(Marzano Research): 'Met meer
strategieën bereik je meer leerlingen.'

minstens even belangrijk als de band tussen leraar en leerlingen. Maar ook al ben je emotioneel betrokken, toch haken sommigen af omdat ze de activiteit niet interessant vinden. Hier komt de vraag 'Ben ik geïnteresseerd?' om de hoek kijken. Een goede leraar weet de leerling te verleiden om zich te richten op de leerstof. Bijvoorbeeld door het inzetten van spelachtige activiteiten, het gebruikmaken van meningsverschillen, het geven van opmerkelijke informatie of effectieve vraagtechnieken.

En als je de volledige aandacht hebt voor een specifieke gebeurtenis in de les, is het belangrijk je te realiseren dat betrokkenheid veel verder gaat dan een enkele activiteit en verder dan een enkele lesperiode. De vraag 'Is dit belangrijk?' speelt hierbij een rol. Als het antwoord op die vraag nee is, zullen de leerlingen niet betrokken zijn. Hoe kun je leerlingen het belang laten zien van de lesstof? Volgens Tammy Heflebower in ieder geval niet door maar zoveel mogelijk stof aan te bieden. 'Beperk wat je doet, maar voeg wel veel oefeningen en ervaringen aan de lesstof toe. Breng de inhoud van de les tot leven, laat leerlingen zien en ervaren waar je datgene wat je leert voor kunt gebruiken. Ga eropuit, ga de natuur in, bezoek met de leerlingen praktijksituaties buiten school. Als ze toepassen wat ze leren en de tijd krijgen om deze informatie te verwerken, ontstaat er vanzelf betrokkenheid.'

GELOOF IN EIGEN KUNNEN

De laatste vraag als het gaat om betrokkenheid is: 'Kan ik dit?' Als de leerling er geen vertrouwen in heeft dat hij de taak aankan,

dan kan hij de eerste drie vragen wel positief beantwoord hebben, maar zal hij uiteindelijk toch niet aan de taak beginnen.

Heflebower: 'Als leerlingen denken dat ze iets niet kunnen, zijn ze ook minder geneigd om te willen leren, om betrokken te zijn. Juist omdat ze denken dat ze niet succesvol zijn.' Besteed bijvoorbeeld aandacht aan de relatie tussen inzet en resultaten en geef feedback die dit denken vanuit een growth mindset versterkt.

Vaak gebruiken ervaren leraren slechts één of twee strategieën om hun leerlingen betrokken te krijgen (en te houden). Heflebower bespreekt er tijdens haar masterclass tientallen. 'Je kunt altijd beter worden. Er zijn zoveel strategieën om betrokkenheid aan te wakkeren. Doe vooral niet steeds hetzelfde. Met meer strategieën bereik je meer leerlingen. Lesgeven is complex, maar als je eraan blijft werken om steeds beter te worden, om nieuwe dingen te proberen en te leren, groei je in je vak. Leer van jezelf, bijvoorbeeld door een les op video op te nemen, maar sta ook open voor hoe leraren op andere scholen, met andere leerlingen en andere leermethoden het doen.

Verder is het belangrijk om altijd aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van je leerlingen en je strategieën daarop aan te passen.' Want, alle leerlingen kunnen betrokken zijn, daar is ze van overtuigd.

TEKST DAPHNE DOEMGES-ENGELEN
FOTOGRAFIE TAMMY HEFLEBOWER

MARZANO-CONGRES, NBC NIEUWEGEIN

OP 25 JANUARI 2018: MASTERCLASS BETROKKENHEID

Marzano's bewezen effectieve strategieën voor betrokken leerlingen in 1 dag. Door Tammy Heflebower. In deze masterclass komen de vragen aan bod en tientallen strategieën om betrokkenheid te stimuleren.

OP 25 & 26 JANUARI OPLEIDING SCHOOLCOACH BETROKKENHEID

Wil je de rol van coach vervullen op jouw school en het aanspreekpunt zijn op het gebied van betrokkenheid? Volg dan op 25 januari de masterclass **Betrokkenheid** en op 26 januari de stroom **Schoolcoach Betrokkenheid**. Dan heb je de kennis en gereedschappen om een centrale rol te spelen op jouw school.

26 JANUARI: IN 1 DAG JOUW MODEL VOOR EFFECTIEF LESGEVEN

Marzano presenteert via een live-verbinding vanuit de VS voorbeelden van leraar-gedrag en strategieën die cruciaal zijn voor effectief lesgeven. Kies de strategieën die werken voor jou en stel je eigen model samen.

MEER INFORMATIE EN INSCHRIJVEN:
WWW.MARZANO-CONGRES.NL

Het boek *Betrokkenheid!* van Robert Marzano en Tammy Heflebower heeft een sterk evidencebased fundament. Wil je er als school werk van maken om de betrokkenheid te verbeteren, dan is dit boek een onmisbare bron. Te bestellen op **www.bazalt.nl**.